41998Y0715(01)

15.7.1998 URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI C 220/1

PREDPRISTOPNI DOGOVOR O BOJU PROTI ORGANIZIRANEMU KRIMINALU MED DRŽAVAMI ČLANICAMI EVROPSKE UNIJE IN DRŽAVAMI KANDIDATKAMI IZ SREDNJE IN VZHODNE EVROPE IN CIPRA

(Besedilo je 28. maja 1998 odobril Svet za PNZ)

(98/C 220/01)

Mi, ministri za pravosodje in notranje zadeve držav članic Evropske unije kot člani Sveta Evropske unije, v celoti združeni s Komisijo,

in

mi, ministri za pravosodje in notranje zadeve držav kandidatk iz Srednje in Vzhodne Evrope, skupaj z Baltiškimi državami, in Cipra,
v nadaljevanju prve „države članice EU“ in druge „države SVE in Ciper“,

KI SMO SE SESTALI v Bruslju 28. maja 1998,

OB UPOŠTEVANJU akcijskega načrta Evropske unije v boju proti organiziranemu kriminalu, ki ga je Evropski svet potrdil na zasedanju v Amsterdamu junija 1997 ([1]), in zlasti Priporočila št. 3 o načrtu ukrepanja,

OB POUDARJANJU naše skupne zavezanosti demokraciji, človekovim pravicam in vladavini prava in ob spoznanju, da organizirani kriminal resno ogroža te vrednote, ker na vseh ravneh prodira v vladne strukture, zakonito trgovinsko in finančno poslovanje ter družbene strukture, jih oskrunja in povzroča korupcijo,

OB PRIZNAVANJU, da je za učinkovito sodelovanje na področju kazenskega pregona in sodelovanja pravosodja tako na nacionalni kot mednarodni ravni potrebno naslednje:

— učinkovito organizirana policijska uprava s pooblastili za ukrepanje, usposobljenim osebjem in tehnično opremo potrebno za učinkovit boj proti kriminalu,

— pravosodni sistem z ustreznimi pooblastili, ki deluje na osnovi sodobnih vsebinskih in postopkovnih standardov,

— zadovoljive pravne podlage za boj proti korupciji in njihova dosledna uporaba,

— praktična usposobljenost organov pregona za boj proti organiziranemu kriminalu, vključno s kriminalom, povezanim s prepovedanimi drogami in mednarodno trgovino z orožjem, zaplembo premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem in preprečevanjem pranja denarja,

— dovolj sredstev za preprečevanje v boju proti zlorabi prepovedanih drog,

— strog nadzor nad zakonitim odkupom orožja,

ODLOČENI, da tesno sodelujemo v boju proti organiziranemu kriminalu in drugim težjim kaznivim dejanjem, vključno s trgovino z ljudmi in organiziranimi ilegalnimi imigracijami,

ODLOČENI, da pri reševanju tega pojava tudi izboljšamo mednarodno sodelovanje,

OB UPOŠTEVANJU Berlinske deklaracije septembra 1994, Svetovne ministrske konference Združenih narodov o organizirani čezmejnem kriminalu, ki je bila novembra 1994, štiridesetih priporočil G7/P8 za boj

([1]) UL C 251, 15.8.1997, str. 1.

proti čezmejno organiziranemu kriminalu z 12. aprila 1996, petindvajsetih priporočil G7/P8 z ministrske konference o terorizmu, ki je bila 30. julija 1996 ter desetih načel za boj proti visokotehnološkemu kriminalu, ki jih je skupina G8 odobrila 10. decembra 1997,

OB PRIZNAVANJU, da se pripravlja skupno stališče o tem, kako se bojevati proti organiziranemu kriminalu, ker so se vse države pridružile nekaterim mednarodnim instrumentom, za boj proti organiziranemu kriminalu,

OB UPOŠTEVANJU razprav o organiziranem kriminalu, ki so potekale v drugih mednarodnih forumih, kot so ZN, ki na pobudo Republike Poljske sedaj preučujejo možnost priprave osnutka konvencije ZN o organiziranem kriminalu,

OB PRIZNAVANJU sodelovanja, ki poteka med organi držav članic in v želji, da se sodelovanje okrepi takoj in tudi na daljši rok,

V ŽELJI, da se s tem ciljem pripravi dogovor, ki bo omogočil krepitev sedanjega sodelovanja v predpristopnem obdobju,

OB UPOŠTEVANJU potrebe, da države SVE in Ciper izvajajo pravni red EU pred vstopom v Evropsko unijo,

IZJAVLJAMO NASLEDNJE:

Načelo 1

Potrjujemo svojo odločenost, da bomo v celoti sodelovali v boju proti vsem vrstam organizirane kriminalitete in drugim oblikam težjih kaznivih dejanj.

Načelo 2

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da so države SVE in Ciper izrazile svoj namen, da sprejmejo in učinkovito izvajajo Evropsko konvencijo o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah iz leta 1959, kot tudi mednarodne konvencije, navedene v Priporočilu št. 13 načrta ukrepanja Evropske unije za boj proti organiziranemu kriminalu. To bodo storile čimprej, kot je določeno v Priporočilu št. 13.

Ob upoštevanju, da smo vsi ratificirali nekatere od teh instrumentov, so mednarodne konvencije, navedene v Priporočilu št. 13, naslednje:

— Evropska konvencija o izročitvi, Pariz 1957,

— Drugi protokol k Evropski konvenciji o izročitvi, Strasbourg 1978,

— Protokol k Evropski konvenciji o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah, Strasbourg 1978,

— Konvencija o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplembi premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, Strasbourg 1990,

— Konvencija o medsebojni pomoči med carinskimi upravami in Protokol h konvenciji, Neapelj 1967 [1],

— Sporazum o nedovoljenem prometu po morju, ki izvaja člen 17 Konvencije Združenih narodov proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in opojnimi snovmi, Strasbourg 1995,

— Konvencija o boju proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in opojnimi snovmi, Dunaj 1988,

— Evropska konvencija o zatiranju terorizma, Strasbourg 1977.

Poleg tega z zadovoljstvom ugotavljamo, da imajo države SVE in Ciper namen sprejeti in izvajati predpise, ki jim bojo ob pristopu omogočili ratifikacijo Konvencij, navedenih v Priporočilu št. 14 akcijskega načrta za boj proti organiziranemu kriminalu.

Načelo 3

Sodelovati nameravamo pri razvoju in učinkovitem delovanju osrednjih organov pregona in pravosodnih organov, odgovornih za boj proti organiziranemu kriminalu. To so zlasti organi iz Priporočil št. 1 (osrednji nacionalni organi, odgovorni za koordinacijo boja proti organiziranemu kriminalu), 19 (osrednje nacionalne točke za stike za izmenjavo informacij), 20 (nacionalne

[1] Pripomniti je treba, da države kandidatke k tej konvenciji ne morejo pristopiti.

multidisciplinarne ekipe) in 21 (Evropska pravosodna mreža) načrta ukrepanja za boj proti organiziranemu kriminalu.

V skladu z ustreznim nacionalnim zakonodajnim okvirom, bodo ti organi tudi pospešili:

— hitro in učinkovito mednarodno sodelovanje pri odkrivanju in pregonu ter pravosodno sodelovanje v boju proti organiziranemu kriminalu, in

— nacionalno koordinacijo boja proti organiziranemu kriminalu.

Generalni sekretariat Sveta Evropske unije bomo obvestili o nacionalnih točkah za stike, ustanovljene v skladu s Priporočilom št. 19 akcijskega načrta, ki bo informacijo o njih poslal vsem, ki jih to zadeva.

Ob zavedanju dejstva, da je koordinacija kazenskih preiskav bistvenega pomena za uspešnost v boju proti organiziranemu kriminalu, ob popolnem upoštevanju ustavne ureditve posameznih držav menimo, da je priporočljivo razmisliti o ustanovitvi multidisciplinarno povezanih ekip na nacionalni ravni, kakor je določeno v Priporočilu št. 20 akcijskega načrta za boj proti organiziranemu kriminalu. Občasno nameravamo organizirati srečanja takih ekip, kjer bo potekala razprava o skupnih strategijah in ukrepih, pri katerih bo po potrebi pomagal Europol.

Strinjamo se, da bomo s pomočjo Europola razvili skupno letno strategijo za opredelitev najhujših groženj v zvezi z organiziranim kriminalom, ki so nam vsem skupne. Zato bodo posamezna predsedstva Sveta organizirala srečanja, namenjena pripravi in pregledu te letne strategije, ki bi jo lahko koristno nadgrajevali z izkušnjami iz letnega poročila Evropske unije o organiziranem kriminalu. Države SVE in Ciper so pripravljene izpolniti vprašalnik, ki ga je v ta namen pripravila Evropska unija in bodo ustrezno obveščene o delu mreže za stike in podporo Sveta ter o delu Europola.

Načelo 4

Poudarjamo pomen tesnega sodelovanja pri reševanju vprašanj, povezanih s hitro in učinkovito izmenjavo informacij za namene preiskave in medsebojne pravne pomoči, kot tudi na področju operativne in preiskovalne podpore.

Države SVE in Cipra bodo razmislile o ustanovitvi točk za stike za pravosodno sodelovanje, da se omogoči pravosodno sodelovanje med njimi samimi kakor tudi z državami članicami Evropske unije s ciljem, da se postopoma vključijo v mrežo Evropske unije.

Načelo 5

Veliki pomen pripisujemo medsebojni izmenjavi obveščevalnih podatkov med organi pregona, pri čemer se varujejo podatki, ki se nanašajo na posameznike. Izmenjava obveščevalnih podatkov naj ne bi bila le del izmenjave informacij na področju preiskav, temveč naj bi bil cilj tudi zbiranje in izmenjava podatkov za pripravo dolgoročnih strategij.

Zavedamo se pomena zbiranja informacij o kriminalnih združbah in njihovem gibanju za podporo učinkovite analize.

Poudarjamo pomen zagotavljanja, da vsaka izmenjava informacij poteka v skladu z ustreznimi pravili, ki veljajo za varstvo podatkov, zlasti v skladu s Konvencijo Sveta Evrope o varstvu posameznikov v zvezi z avtomatsko obdelavo osebnih podatkov z 28. januarja 1981. Z zadovoljstvom sprejemamo namen držav SVE in Cipra, da čimprej ratificirajo to konvencijo, če je doslej še niso.

Poudarjamo, da je treba v največji možni meri zavarovati občutljive informacije, prejete od drugih držav. Pristojne organe posameznih držav pozivamo, da drug drugemu svetujejo glede zahtev v zvezi z razkrivanjem informacij med potekom sodnih in upravnih postopkov ter da vnaprej obravnavajo morebitne težave, ki izhajajo iz teh zahtev. V tem smislu menimo, da bi država, ki posreduje podatke, morala imeti možnost postavljanja pogojev, ki jih mora država prejemnica upoštevati pri varstvu občutljivih podatkov, preden se odloči ali ji bo te posredovala.

Načelo 6

Menimo, da je medsebojna praktična podpora pri preiskavah in operacijah poglavitnega pomena.

Ta medsebojna praktična podpora lahko vključuje:

— pomoč pri usposabljanju in opremi,

— skupne preiskovalne dejavnosti in posebne operacije, ki jih podpira Europol, kadar je potrebno,

— pospeševanje čezmejnega sodelovanja pri odkrivanju in pregonu in pravosodnega sodelovanja pri dolgoročnih preiskavah in kratkoročnih operacijah, zlasti s hitro obdelavo ustreznih vlog in logistično podporo v zvezi s čezmejnim sodelovanjem,

— medsebojno izmenjavo policistov in pravosodnih organov za usposabljanje v okviru preiskav v zvezi s posameznimi državami.

Poudarjamo pomembnost in učinkovitost metod, kot so elektronski nadzor, skrivne operacije in nadzorovane pošiljke. Na tem področju nameravamo omogočati mednarodno sodelovanje ob celovitem upoštevanju posledic za človekove pravice.

Načelo 7

Veliko pomembnost pripisujemo dvo- ali večstranskim skupnim projektom na področju odkrivanja in pregona. Za to obliko sodelovanja bi si bilo treba predvsem prizadevati na tistih področjih organiziranega kriminala, ki pomenijo skupne čezmejne probleme, ter jo upoštevati pri pristopu na temelju projektov, katerega je Svet Evropske unije sprejel na svojem zasedanju 4. decembra 1997.

Zavedamo se potrebe, v skladu z ustreznimi resolucijami Evropske unije, da se uvedejo in izvajajo zaščitni programi za priče in posameznike, ki sodelujejo v sodnem postopku, in si medsebojno pomagamo zlasti tako, da se po dogovoru omogoči sprejemanje navedenih oseb v posameznih državah.

Načelo 8

Poudarjamo pomen Europola kot informacijskega kanala ter pri zagotavljanju analitičnega strokovnega znanja in operativne podpore; pozneje tudi državam SVE in Cipru.

Zato države SVE in Ciper nameravajo čimprej pripraviti vse potrebno, kar jim bo ob pristopu v članstvo omogočalo pristopiti h Konvenciji o Europolu in vzpostaviti potrebne nacionalne enote.

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da države SVE in Ciper že vzpostavljajo predhodne stike z Europolovim Oddelkom za droge in spodbujamo take stike; ter, da nameravajo po uveljavitvi Konvencije o Europolu začeti s pripravami za sklenitev uradnih sporazumov po sprejetju tega dogovora, zlasti v zvezi z napotitvijo uradnikov za zvezo na delo v Haagu. Svet Evropske unije in Komisija bosta državam SVE in Cipru pomagala na začetku vzpostavljanja nacionalnih enot in spodbujala financiranje preko ustreznih programov Skupnosti v skladu s pravili, ki veljajo zanje.

Načelo 9

Da se zagotovi hitro in učinkovito izvrševanje zaprosil za pravno pomoč in drugih sodnih zahtevkov, z zadovoljstvom ugotavljamo pripravljenost držav SVE in Cipra, da se izjavijo o dobrih praksi v skladu s Skupnimi ukrepi za dobro prakso pri medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah [1], ki jih je Svet sprejel 29. junija 1998.

Načelo 10

Da se kršiteljem prepreči izkoriščanje razlik med pravnimi sistemi posameznih držav, ki jim lahko nudijo zatočišče, poudarjamo pomen čimprejšnje ratifikacije Konvencij Evropske unije o izročitvi iz leta 1995 in 1996, pripravljenih v okviru Evropske unije, ter v državah SVE in Cipru sprejetje zakonodaje, ki jim bo omogočila pristop h konvencijam do njihovega pristopa v članstvo Evropske unije. Pri tem izražamo svoj namen, da čim manj uporabljamo možnosti pridržkov, ki jih konvenciji nudita. Zagotovili bomo učinkovito uporabo načela *„aut dedere, aut iudicare“*.

Načelo 11

Priložnosti, ki jih nudijo različni programi, kot sta Phare in MEDA ter ustrezni posebni programi na področju pravosodja in notranjih zadev, kot so OISIN, Grotius, STOP, Odysseus in Falcone, bi bilo za policijske subjekte ali pravosodne organe treba še dodatno raziskati. Zlasti bi bilo treba spodbujati usposabljanja, da se doseže celostno razumevanje organiziranega kriminala kot tudi ocenjevanje in izboljšanje načinov njihovega odpravljanja. Pri usposabljanju bi se lahko uporabljali ustrezni izobraževalni moduli, kakor jih je razvila Association of European Police Colleges (AEPC).

Načelo 12

Menimo, da je korupcija ena največjih groženj naši družbi, zaradi katere so ogoljufani državljani kot tudi javne in zasebne ustanove. Zato poudarjamo potrebo po skupni pripravi celostne politike boja proti korupciji v vseh njenih pojavnih oblikah. V ta namen bomo organizirali redna posvetovanja z ustreznimi organi Sveta

[1] UL L 191, 7.7.1998, str. 1.

in Komisije pri pripravi takih usmeritev, države članice Evropske unije pa si bodo pri tem prizadevale za sodelovanje držav SVE in Cipra.

Načelo 13

Strinjamo se, da je za namene preprečevanja pranja denarja treba v celoti izvajati 40 priporočil FATF, Direktivo Sveta 91/308/EGS z 10. junija 1991 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja [1] ter Konvencijo iz leta 1990 o pranju, odkrivanju, zasegu in zaplembi premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji.

Izražamo svojo namero, da na nacionalni ravni ustanovimo, če jih še nismo, finančne obveščevalne enote v skladu s opredelitvijo Skupine Egmont, ki bodo osrednje nacionalne agencije, odgovorne za sprejemanje (in, kakor je dovoljeno, zahtevanje), analiziranje in posredovanje razkritij finančnih informacij pristojnim organom:

(i) v zvezi s premoženjsko koristjo, domnevno pridobljeno s kaznivim dejanjem;

(ii) ki so predpisani z nacionalno zakonodajo ali pravna ureditvijo preprečevanja pranja denarja.

Načelo 14

Za izboljšanje sedanjega sodelovanja med državami članicami Evropske unije in državami SVE in Ciprom bi morali čim bolje izkoristiti naše uradnike za zvezo in sodnike za zvezo ter poudarjamo zaželenost, da se dogovori razširijo.

Načelo 15

Izvajanje tega dogovora, kakor je določeno v zgoraj navedenih načelih, bomo zaupali skupini, sestavljeni iz strokovnjakov iz vseh držav, ki sodelujejo pri tem dogovoru. Izvajanje bo temeljilo na naslednjih glavnih elementih:

— opredelitev in premagovanje grožnje, ki jo predstavlja mednarodni organizirani kriminal, pri čemer je treba izhajati iz akcijskega načrta Evropske unije za boj proti organiziranemu kriminalu,

— redno spremljanje in ocenjevanje dosežkov na področju boja proti organiziranemu kriminalu v posameznih državah in opredelitev, kakor je potrebno, prednostnih nalog posameznih držav. Spremljanje in ocenjevanje bo temeljilo na skupnih ocenah, ki jih bodo izdelali strokovnjaki držav članic in Komisije v širšem okviru vidikov pravosodnih in notranjih zadev procesa širitve,

— načrtovanje, izvajanje in skupno ocenjevanje projektov, z sodelovanjem Europola, kadar je potrebno, za boj proti organiziranemu kriminalu, s ciljem, med drugim, opredeliti področja, kjer bi tehnična in finančna pomoč pomagala pripraviti države SVE in Ciper na članstvo v Evropski uniji.

V Bruslju, 28. maja 1998

Za Svet

Predsednik

J. STRAW

[1] UL L 166, 28.6.1991, str. 77.